

HE 49/2025 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahastosta annetun lain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahastosta annettua lakia siten, että mahdollistettaisiin tuen myöntäminen Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahaston Suomen ohjelmasta 2021–2027 rahoitusvälineiden kautta. Rahoitusvälineillä tarkoitetaan lainoja ja vakuuksia, joista ensi vaiheessa otettaisiin käyttöön vakuudet.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.11.2025.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ	1
PERUSTELUT	3
1 Asian tausta ja valmistelu	3
1.1 Tausta	3
1.2 Valmistelu	3
2 Nykytila ja sen arviointi	4
3 Tavoitteet	4
4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset	4
4.1 Keskeiset ehdotukset	4
4.2 Pääasialliset vaikutukset	5
5 Muut toteuttamisvaihtoehdot	5
5.1 Vaihtoehdot ja niiden vaikutukset	5
5.2 Ulkomaiden lainsäädäntö ja muut ulkomailla käytetyt keinot	6
6 Lausuntopalaute	6
7 Säännöskohtaiset perustelut	6
8 Lakia alemman asteinen sääntely	7
9 Voimaantulo	8
10 Toimeenpano ja seuranta	8
11 Suhde muihin esityksiin	8
11.1 Suhde talousarvioesitykseen	8
12 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys	8
LAKIEHDOTUS	9
Laki Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahastosta annetun lain muuttamisesta	9
ASETUSLUONNOS	10
Valtioneuvoston asetus Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahaston Suomen ohjelmasta 2021–2027 myönnettävästä tuesta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta	10

PERUSTELUT

1 Asian tausta ja valmistelu

1.1 Tausta

EU-rahastoja koskevan yleisasetuksen ((EU) 2021/1060)¹ 52 artiklassa on mahdollistettu rahoitusosuuden myöntäminen tuensaajille suorina avustuksina tai rahoitusvälineen kautta.

Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahaston (EMKVR) Suomen ohjelmassa 2021–2027 todetaan, että ohjelmassa voidaan ottaa käyttöön rahoitusväline. Rahoitusvälineen tavoitteena on helpottaa kalatalouden mikroyritysten sekä pienten ja keskisuurten yritysten lainansaantia.

Rahoitusvälineistä laaditun ennakoarvioinnin mukaan alkutuotannon yrityksillä rahoituksen saatavuusongelmat liittyvät etenkin vakuuksien puutteeseen. Ehdotettavan vakuusinstrumentin tavoitteena on auttaa korjaamaan mikro- ja pk-yrityksille myönnettävän velkarahoituksen ongelmia.

Rahoitusväline voidaan Suomen ohjelman mukaan ottaa käyttöön erityistavoitteissa *1.1 Taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristön kannalta kestävä kalastustoiminnan vahvistaminen, 2.1. Kestävän vesiviljelytoiminnan edistäminen, erityisesti vesiviljelytuotannon kilpailukyvyyn vahvistaminen varmistaen samalla, että toiminta on ympäristön kannalta kestävää pitkällä aikavälillä ja 2.2. Kalastus- ja vesiviljelytuotteiden kaupan pitämisen, laadun ja lisäarvon ja kyseisten tuotteiden jalostamisen edistäminen.*

1.2 Valmistelu

Hallituksen esitys on valmisteltu virkatyönä maa- ja metsätalousministeriön luonnonvaraosastolla.

Lausuntokierros järjestettiin 24.3.–5.5.2025. Lausuntoja saatiin yhteensä 13 kappaletta. Lausunnon antoivat työ- ja elinkeinoministeriö, ympäristöministeriö, KEHA-keskus, Suomen Kalankasvattajaliitto ry., Kalatalouden Keskusliitto ry., Suomen Ammattikalastajaliitto ry., Suomen sisävesiammattikalastajaliitto ry., Suomen Luonnonsuojeluliitto ry., Luonnonvarakeskus, Keski-Suomen liitto, Pohjois-Karjalan maakuntaliitto, Sisä-Suomen Kalaleader ja Lännen Kalaleader. Valtiovarainministeriö, Uudenmaan liitto ja Varsinais-Suomen liitto ilmoittivat, että niillä ei ole lausuttavaa. Oikeusministeriö ilmoitti, että se ei lausu asiasta.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/1060, annettu 24 päivänä kesäkuuta 2021, Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahasto plussaa, koheesiorahastoa, oikeudenmukaisen siirtymän rahastoa ja Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahastoa koskevista yhteisistä säännöksistä ja varainhoitosäännöistä sekä turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahastoa, sisäisen turvallisuuden rahastoa ja rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitusvälinettä koskevista varainhoitosäännöistä

2 Nykytila ja sen arviointi

Rahoitusvälineiden käyttöä EMKVR:n Suomen ohjelmassa selvittäneessä ennakoarvioinnissa nostettiin esille mikro- ja pienyritysten haasteet riittävien vakuuksien esittämisessä lainan saamiseksi. Haasteena on erityisesti vakuuden arvon määrittäminen uusien yrittäjien kohdalla. Kalastuksen ja vesiviljelyn alkuinvestoinnit ovat kalliita, mutta niiden vakuusarvo ei ole korkea, koska investointien myyminen on pankeille haastavaa. Aloittavien yritysten lainan tarve on siis investointien vuoksi suuri, mutta vakuuksien puute vaikeuttaa lainan saantia. Lisäksi erityisesti vesiviljelyssä tuotannon käynnistäminen on hidasta ja kalojen kasvattaminen teuraskokoon vie usein 2–3 vuotta. Alkuvaiheeseen tarvitaan siis käyttöpääomaa, ja siihenkin lainarahoitus on usein tarpeen. Käyttöpääomaa ei ole mahdollista rahoittaa EMKVR:stä suorilla avustuksilla. Ennakoarvioinnin mukaan yrityksillä on enemmän kysyntää lainarahoitukselle kuin sitä on ollut saatavilla, ja EMKVR-vakuutta on yrityksissä toivottu mahdollisimman nopealla aikataululla käyttöön lainan saannin helpottamiseksi.

3 Tavoitteet

Käyttöön otettavan rahoitusvälineen tavoitteena on helpottaa kalatalouden mikroyritysten sekä pienten ja keski suurten yritysten lainansaantia. Rahaston Suomen ohjelmassa keskeisiksi käyttökohteiksi on tunnistettu aloittavien yritysten lainansaannin tukeminen erityisesti kalastuksessa sekä kalatalouden yritysten kestäväan kasvuun ja uudistumiseen liittyvät investoinnit.

Rahoitusvälineen avulla pyritään parantamaan kalatalouden mikro- ja pk-yritysten rahoitustilannetta tukemalla niitä kohtuuhintaisen rahoituksen saamisessa. Rahaston kautta saadun vakuuden tulisi parantaa rahoituksen ehtoja esimerkiksi alhaisemman koron, pidemmän takaisinmaksuajan tai alhaisempien vakuusvaatimusten kautta.

Ehdotuksen mukaan EMKVR:n Suomen ohjelmassa otettaisiin käyttöön hallintoviranomaisen toimeenpanema rahoitusväline. Siitä voidaan yleisasetuksen 59 artiklan 1 kohdan mukaan myöntää ainoastaan lainoja tai vakuuksia. Ehdotusta tarkennettaisiin valtioneuvoston asetuksella, jossa rahoitusväline rajattaisiin alkuvaiheessa vakuuksiin. Tämä olisi perusteltua, koska kyseessä on uusi rahoitusmuoto, jonka toimeenpano vaatii viranomaisilta resursseja ja käsittelijöiden ja tuensaajien ohjeistusta ja koulutusta. Lisäksi rahaston ohjelmakausi on jo melko pitkällä ja rahoitusvälineeseen alkuvaiheessa varattava rahoitus on melko pieni. Jos rahoituksen kysyntä on kuitenkin suurta ja vakuudet eivät riittävällä tavalla helpota yritysten lainansaantia, valtioneuvoston asetusta muuttamalla olisi mahdollista ottaa käyttöön myös lainainstrumentti. Valtioneuvoston asetuksen luonnos on tämän ehdotuksen liitteenä.

4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset

4.1 Keskeiset ehdotukset

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahastosta annettua lakia siten, että mahdollistettaisiin tuen myöntäminen Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahaston Suomen ohjelmasta 2021–2027 rahoitusvälineiden kautta. Tavoitteena on helpottaa kalatalousyritysten lainansaantia ja siten tukea investointeja ja yritystoiminnan kasvua.

4.2 Pääasialliset vaikutukset

Vaikutukset valtiontalouteen ja hallintoon

Ehdotuksella ei ole suoraa vaikutusta valtiontalouteen, sillä rahoitusväline sisältyy EMKVR:n Suomen ohjelman rahoituskehykseen. Rahoitusvälineen käytöllä olisi kuitenkin vaikutusta Suomen EMKVR-ohjelman rahoitukseen siitä näkökulmasta, että rahoitusvälineeseen osoitettuja varoja voidaan käyttää uudelleen, kun vakuuksiin sidotut varat vapautuvat hakijan maksettua lainansa. Kun varat on kerran sidottu hankkeelle, ne katsotaan Euroopan komissiolle tehtävissä tilityksissä käytetyiksi, eli Suomi voi hakea ne maksuun komissiolta. Sen jälkeen varoja voidaan myös käyttää uudelleen EMKVR:n rahoitusvälineessä ja sitä mahdollisesti seuraavan ohjelmakauden vastaavassa rahoitusvälineessä.

Vaikutukset yritysten toimintaan

Rahoitusvälineitä koskevan ennakoarvioinnin perusteella kalatalouden yrityksillä on vaikeuksia saada markkinoilta lainarahoitusta erityisesti riittävien vakuuksien puutteen vuoksi. EMKVR:stä rahoitettava vakuusinstrumentti helpottaisi yritysten lainarahan saantia ja mahdollistaisi siten kasvu- ja kehitysinvestoinnit. Lisäksi vakuutta voisi käyttää käyttöpääomaa varten otettavaan lainaan. Käyttöpääomaa ei voi tukea EMKVR:n suorilla avustuksilla.

5 Muut toteuttamisvaihtoehdot

5.1 Vaihtoehdot ja niiden vaikutukset

Suomen EMKVR-ohjelmasta on toistaiseksi myönnetty vain suoria avustuksia. Niiden avulla voidaan tukea yritysten investointeja, mutta ei käyttöpääomaa. Jos rahoitusvälinettä ei otettaisi käyttöön, vaan jatkettaisiin ainoastaan suorien avustusten myöntämistä, ei ohjelmasta voitaisi tukea yritysten lainarahan saantia. Ilman lainarahaa osa tavoitelluista kasvu- ja kehitysinvestoinneista voisi jäädä tekemättä. Erityisesti uusien kalastajien on ollut vaikeaa toteuttaa kalliita alkuinvestointeja ilman lainarahoitusta. Lainan saaminen taas on rahoitusvälineistä tehdyn ennakoarvioinnin perusteella erityisen vaikeaa juuri aloittaville kalastajille, koska heidän on vaikeaa esittää pankeille vakuuksia yritystoiminnan ollessa vasta alkuvaiheessa. Rahoitusvälineen käyttöönotto mahdollistaisi siis aloittavien kalastajien investointien tukemisen erityisen tehokkaasti suorien avustusten ja rahoitusvälineestä myönnettävän vakuuden yhdistelmällä.

Yleisasetus antaa erilaisia mahdollisuuksia rahoitusvälineen toimeenpanolle. Hallintoviranomainen voi toimeenpanna rahoitusvälineen itse tai tehdä sopimuksen sen toimeenpanosta rahoituslaitoksen kanssa. Koska rahoitusvälineeseen rahastosta varattava rahoitusosuus on melko pieni, hallintoviranomaisen arvion mukaan sen hallinnointiin ei kannata kilpailuttaa rahoituslaitoksia, vaan on tarkoituksenmukaisempaa ja kustannustehokkaampaa, että hallintoviranomainen hallinnoi rahoitusvälinettä itse. Myös rahoituslaitosten kiinnostuksen pienen, kalatalouteen keskittyvän rahoitusvälineen hallinnoimiseen arvioidaan olevan vähäistä.

Hallintoviranomaisen itse toimeenpanemasta rahoitusvälineestä voidaan yleisasetuksen 59 artiklan 1 kohdan mukaan myöntää lainoja tai vakuuksia. Rahoitusvälineistä tehdyssä ennakoarvioinnissa suositellaan ensisijaisesti vakuuksien käyttöönottoa, koska niille on tunnistettu selkeä tarve. Lainojen myöntäminen olisi mahdollista myöhemmin, jos vakuudet

eivät riittävästi helpottaisi yritysten lainansaantia. Lainainstrumentin käyttöönotto vaatisi valtioneuvoston asetuksen muuttamista ja mahdollisesti rahoitusvälineeseen varatun rahoituksen kasvattamista.

5.2 Ulkomaiden lainsäädäntö ja muut ulkomailla käytetyt keinot

Viro on ainoa maa, jossa EMKVR:n ja sitä edeltäneen Euroopan meri- ja kalatalousrahaston (EMKR) ohjelmakauden 2014–2020 rahoitusvälineet on otettu käyttöön. Virossa rahoitusvälineestä on EMKR-kaudella myönnetty kasvulainoja ja pitkäaikaisia investointilainoja kalanjalostukseen sekä investointilainoja vesiviljelyn kehitykseen. The Estonian Rural Development Foundationin (MESin) myöntämillä lainoilla on ollut pienemmät vakuusvaatimukset, pidemmät maksuajat ja markkinatason alapuolella olevat korkotasot. Rahoitusvälineet on Virossa suunnattu kalanjalostuksen pienille ja keskisuurille yrityksille, joilla muuten olisi hankaluuksia saada pankista lainarahoitusta. Pitkäaikaiset investointilainat on suunnattu yrityksille, jotka tarvitsevat tukea suurempiin investointeihin, mutta joilla ei ole tarpeeksi kassavirtaa tai vakuuksia. Viro suunnittelee rahoitusvälineiden jatkoa myös EMKVR-kaudella.

6 Lausuntopalaute

Lausuntopalautteessa kannatettiin esitystä rahoitusvälineiden käyttöönotosta. Työ- ja elinkeinoministeriö, ympäristöministeriö, Kalatalouden Keskusliitto, Suomen Ammattikalastajaliitto, Suomen Luonnonsuojeluliitto ja Pohjois-Karjalan maakuntaliitto kannattivat yleisesti esitystä. Suomen kalankasvattajaliitto, Luonnonvarakeskus, KEHA-keskus, Keski-Suomen liitto ja Lännen Kalaleader pitivät rahoitusvälineiden käyttöönottoa kannatettavana, koska se tukee yritysten lainan saantia ja vauhdittaa siten kalatalousalan yritystoiminnan kasvua ja kehittymistä. Luonnonvarakeskus kannatti lausunnossaan suuremman vakuuden myöntämistä aloittaville kalastajille. Luonnonvarakeskus ja KEHA-keskus kannattivat rahoitusvälineen rajaamista alkuvaiheessa vakuuksiin. Suomen sisävesiammattikalastajien liitto kannatti esitystä, mutta esitti, että vakuuden määrän tulisi olla korkeampi. Vakuuden määrästä säädetään myöhemmin valtioneuvoston asetuksella.

Suomen sisävesiammattikalastajien liitto, Lännen ja Sisä-Suomen Kalaleaderit esittivät lausunnossaan korkotukielementin lisäämistä esitykseen. Korkotukea ei kuitenkaan ole esitetty Suomen EMKVR-ohjelmassa eikä se ole varsinainen rahoitusväline vaan avustus, eikä sen lisäämistä esitykseen pidetä tämän vuoksi perusteltuna.

7 Säännöskohtaiset perustelut

10 a §. *Rahoitusvälineiden kautta myönnettävä tuki.* Pykälän ensimmäisessä momentissa säädettäisiin mahdollisuudesta myöntää tukea EMKVR:n Suomen ohjelmasta 2021–2027 rahoitusvälineiden kautta. Rahoitusvälineistä säädetään rahastoja koskevassa yleisasetuksessa ((EU) 2021/1060). Asetuksen 58 artiklan 1 kohdan mukaan hallintoviranomainen voi osoittaa rahoitusosuuden rahoitusvälineelle, jota hallintoviranomainen panee suoraan täytäntöön tai josta se on vastuussa ja joka edistää erityistavoitteiden saavuttamista. 58 artiklan 2 kohdan mukaan rahoitusvälineestä annetaan tukea varojen lopullisille vastaanottajille ainoastaan aineelliseen ja aineettomaan omaisuuteen tehtäviin investointeihin ja käyttöpääomaan, joiden odotetaan olevan taloudellisesti kannattavia mutta joihin ei saada riittävästi rahoitusta

markkinalähteistä. Tuen tulee olla sovellettavien unionin valtiontukisääntöjen mukaista. Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahaston perustamisesta ja asetuksen (EU) 2017/1004 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/1139 10 artiklan mukaan EMKVR-tukiin ei sovelleta valtiontukisääntöjä. Pykälän ensimmäisen momentin mukaan hallintoviranomaisen toimeenpanemasta rahoitusvälineestä voitaisiin myöntää tukea yleisasetuksen 59 artiklan mukaisesti. 59 artiklan 1 kohdan mukaan hallintoviranomaisen suoraan täytäntöönpanemista rahoitusvälineistä voidaan myöntää ainoastaan lainoja tai vakuuksia.

Hallintoviranomaisen välittävinä toimieliminä toimivat Suomen ohjelmassa lain 4 § 1 momentin mukaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset sekä kehittämis- ja hallintokeskus. 4 § 2 momentin mukaan välittävä toimielin vastaa toimialueellaan tuen myöntämiseen, maksamiseen ja seurantaan liittyvistä tehtävistä. Yleisasetuksen 52 artiklan mukaan tukimuotoja voivat olla avustukset tai rahoitusvälineet. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset sekä kehittämis- ja hallintokeskus vastaisivat 4 § perusteella myös rahoitusvälineiden kautta myönnettävän tuen myöntämiseen, maksamiseen ja seurantaan liittyvistä tehtävistä vastaavasti kuin suorissa avustuksissa. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset vastaisivat tuen myöntämisestä. Kehittämis- ja hallintokeskus vastaisi tuen maksamisesta rahoituslaitoksille siinä tapauksessa, että tuensaaja ei maksaisi lainaansa rahoituslaitokselle ja vakuus realisoituisi. Kehittämis- ja hallintokeskus vastaisi myös tuen takaisinperinnästä.

Pykälän toisen momentin mukaan hallintoviranomainen vahvistaisi rahoitusvälineeseen osoitettavan rahoituksen määrän yleisasetuksen 59 artiklassa tarkoitetussa strategia-asiakirjassa. Yleisasetuksen mukaan hallintoviranomaisen on vahvistettava ohjelmasta rahoitusvälineeseen osoitettavaa rahoitusosuutta koskevat ehdot strategia-asiakirjassa, jonka sisällöstä säädetään asetuksen liitteessä X. Liitteen mukaan strategia-asiakirjan on sisällettävä mm. tiedot rahoitusvälineen investointistrategiasta, liiketoimintasuunnitelmasta, varojen käytöstä ja uudelleenkäytöstä sekä rahoitusvälineen seurannasta ja raportoinnista. Asetuksessa ei kuitenkaan ole säädetty siitä, millä tavalla rahoitusvälineeseen osoitettavan rahoituksen määrä vahvistetaan, ja sen vuoksi menettelystä olisi tarpeen säätää kansallisesti. Lain 18 § mukaan maa- ja metsätalousministeriö vahvistaa käyttösuunnitelmat tekniselle avulle, kalastuksen valvonnalle ja monivuotisille tutkimus- ja kehittämisohjelmille. Käyttösuunnitelmissa on vahvistettu rahoituksen määrät kyseisille toimenpidekokonaisuuksille. Vastaavalla tavalla vahvistettaisiin rahoitusvälineeseen varattava rahoitusosuus strategia-asiakirjassa.

Pykälän kolmannessa momentissa säädettäisiin asetuksenantovaltuudesta. Valtioneuvoston asetuksella voitaisiin antaa tarkempia säännöksiä rahoitusvälineestä myönnettävän tuen määrästä, käyttökohteista ja käytön perusteista. Asetuksenantovaltuus olisi samanlainen kuin rahaston suoria avustuksia koskeva valtuus. Valtioneuvoston asetuksen lisäksi rahoitusvälineen käytön ehtoja tarkennettaisiin strategia-asiakirjassa, joka hallintoviranomaisen tulee yleisasetuksen 59 artiklan 1 kohdan mukaisesti vahvistaa.

8 Lakia alemman asteinen sääntely

Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahastosta annettuun lakiin ehdotettavan uuden 10 a §:n asetuksenantovaltuussäännöksen nojalla muutettaisiin Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahaston Suomen ohjelmasta 2021–2027 myönnettävästä tuesta annettua valtioneuvoston asetusta. Asetukseen lisättäisiin uusi rahoitusvälineitä koskeva 15 a §, jossa

annettaisiin tarkempia säännöksiä rahoitusvälineestä myönnettävän tuen määrästä, käyttökohteista ja käytön perusteista.

9 Voimaantulo

Ehdotetaan, että laki tulee voimaan 1.11.2025.

10 Toimeenpano ja seuranta

Maa- ja metsätalousministeriö vahvistaa rahoitusvälineiden täytäntöönpanemiseksi yleisasetuksen 59 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun strategia-asiakirjan.

Rahoitusvälineiden toimivuutta seurataan osana rahaston Suomen ohjelman ennakointia ja arviointia.

11 Suhde muihin esityksiin

11.1 Suhde talousarvioesitykseen

Ehdotetulla lailla ei ole kytkentää talousarvioon. Rahoitusväline on otettu huomioon Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahaston Suomen ohjelman 2021–2027 rahoituskehyksessä.

12 Suhde perustuslakiin ja säätämisjärjestys

Esityksessä ehdotetaan uutta asetuksenantovaltuutta, jolla säädettäisiin mahdollisuudesta antaa tarkempia säännöksiä rahoitusvälineestä myönnettävän tuen määrästä, käyttökohteista ja käytön perusteista. Ehdotettu asetuksenantovaltuus on perustuslain 80 § mukainen.

Edellä mainituilla perusteilla katsotaan, että lakiehdotus voidaan käsitellä tavallisessa lainsäätämisjärjestyksessä.

Ponsi

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahastosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahastosta annettuun lakiin (997/2021) uusi
10 a § seuraavasti:

10 a §

Rahoitusvälineiden kautta myönnettävä tuki

Rahastosta voidaan myöntää tukea yleisasetuksen 58 artiklassa tarkoitettujen rahoitusvälineiden kautta. Hallintoviranomaisen toimeenpanemasta rahoitusvälineestä voidaan myöntää tukea yleisasetuksen 59 artiklan mukaisesti.

Maa- ja metsätalousministeriö vahvistaa rahoitusvälineeseen osoitettavan rahoituksen määrän yleisasetuksen 59 artiklassa tarkoitetussa strategia-asiakirjassa.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä rahoitusvälineestä myönnettävän tuen määrästä, käyttökohteista ja käytön perusteista.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä 15.5.2025

Pääministeri

Petteri Orpo

Maa- ja metsätalousministeri Sari Essayah

Valtioneuvoston asetus

Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahaston Suomen ohjelmasta 2021–2027 myönnettävästä tuesta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti
lisätään Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahaston Suomen ohjelmasta 2021–2027 myönnettävästä tuesta annettuun valtioneuvoston asetukseen (757/2022) asetukseen uusi 15 a § seuraavasti:

15 a §

Rahoitusvälineestä myönnettävä vakuus

Ohjelmasta voidaan myöntää tukea rahoitusvälineen kautta vakuutena kalastuksen, vesiviljelyn ja kalan jalostuksen investointeihin ja käyttöpääomaan haettaviin lainoihin. Tukea voidaan myöntää mikroyrityksille sekä pienille ja keskisuurille yrityksille. Vakuus voidaan myöntää sellaiselle lainalle, jonka myöntää takauksesta ja vierasvelkapanttauksesta annetun lain (361/1999) 2 § 7) kohdassa tarkoitettu luotonantaja.

Vakuuden määrä voi olla enintään 50 prosenttia hyväksyttäviin kustannuksiin myönnetyn lainan määrästä koko laina-aikana, kuitenkin enintään 500 000 euroa. Kun tuen saaja on aloittava kalastaja, vakuuden määrä voi olla enintään 75 prosenttia hyväksyttäviin kustannuksiin myönnetyn lainan määrästä koko laina-aikana, kuitenkin enintään 500 000 euroa. Laina-aika saa olla enintään kymmenen vuotta.

Samalle hankkeelle voidaan myöntää tukea sekä avustuksena että vakuutena. Tällöin yhteenlasketun tuen määrä ei kuitenkaan voi ylittää Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahaston perustamisesta ja asetuksen (EU) 2017/1004 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/1139 liitteessä III vahvistettuja tuen enimmäismääriä. Vakuuteen sisältyvän tuen määrä lasketaan komission tiedonannon EY:n perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan soveltamisesta valtiontukiin takauksina (2008/C 155/02) kohdan 3.3 mukaisien pienimpien vuosimaksujen (safe harbour -maksujen) perusteella. Vakuudesta ei peritä tuen saajalta maksua.

Vakuuden myöntämisen edellytyksenä on, että luotonantaja on hyväksynyt vakuutta koskevaan hakemukseen sisältyvän lainan määrän ja lainaehdot. Vakuussitoumus ei sido vakuuden antajaa, jos lainaa ei ole nostettu vuoden kuluessa vakuuden myöntämisestä. Vakuus tulee voimaan, kun sen kohteena oleva laina tai sen ensimmäinen erä on nostettu.

Luotonantajan on järjestettävä vakuuden kohteena olevan lainan hoitamista koskeva seuranta. Sen on toimitettava kaksi kertaa vuodessa vakuuden antajalle lainan myöntämistä, nostamista ja lyhentämistä koskevat tiedot.

Sen lisäksi, mitä tässä asetuksessa säädetään, vakuuteen sovelletaan takauksesta ja vierasvelkapanttauksesta annettua lakia.

Tämä asetus tulee voimaan päivänä kuuta 20 .